

Obveza fiskalizacija

II. dopunjeno i izmijenjeno izdanje

Jeste li obvezni ispostavljati račune
za prodana dobra ili obavljene
usluge, ili možda želite provjeriti
je li račun što Vam je ispostavljen
prijavljen Poreznoj upravi?

MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVAwww.porezna-uprava.hr

U ovoj su brošuri pojašnjene obveze svih obveznika fiskalizacije. Ako i nakon što je pročitate ostanu neke nejasnoće dodatna pojašnjenja možete potražiti na internet stranicama Porezne uprave – na web adresi www.porezna-uprava.hr – ili u ispostavi Porezne uprave prema Vašem prebivalištu ili uobičajenom boravištu. Više podataka o fiskalizaciji naći ćete na internet adresama http://www.porezna-uprava.hr/HR_Fiskalizacija/Stranice/FiskalizacijaNovo.aspx i http://www.porezna-uprava.hr/HR_publikacije/Stranice/lista-misljenja.aspx. Pitanja možete uputiti i nadležnom područnom uredu Porezne uprave električkom poštom putem web forme „Pišite nam“ koja je na internet portalu Porezne uprave, i to nakon što odaberete temu „Porezi i porezni postupak“ (<http://www.porezna-uprava.hr/bi/Stranice/Pisite-nam.aspx>)

Uredništvo: Institut za javne financije, Porezni vjesnik • Biblioteka Porezni priručnici i brošure
Zagreb, Smičklasova 21, p. p. 320 • Tel.: (01) 488 6443 redakcija, 488 6444 centrala, 481 9363
Fax: (01) 481 9365 • E-mail: porvje@ijf.hr • www.ijf.hr Računalni slog i tisak: DENONA d.o.o.,
Zagreb, Getaldiceva 1 • Naklada: 5.000 primjeraka

Sadržaj:

1. Uvod	4
2. Obveznici fiskalizacije	4
3. Obveze svih obveznika fiskalizacije	9
4. Obveze obveznika fiskalizacije koji obavljaju promet u gotovini	11
5. Obveze malih obveznika fiskalizacije koji obavljaju promet u gotovini	14
6. Sadržaj računa za promet u gotovini	16
7. Storniranje računa	19
8. Prekid internetske veze s Poreznom upravom	20
9. Prestanak rada elektroničkog naplatnog uređaja i trajni gubitak podataka na elektroničkom naplatnom uređaju	21
10. Provedba postupka fiskalizacije na područjima na kojima nije moguće uspostaviti vezu za razmjenu podataka	22
11. Gotovinska plaćanja između obveznika fiskalizacije	23
12. Gotovinska plaćanja obveznika fiskalizacije građanima	23
13. Blagajnički maksimum	24
14. Obveza kupca	25
15. Provjera računa – prijava računa Poreznoj upravi	25
16. Prekršajne odredbe prema Zakonu o fiskalizaciji u prometu gotovinom	26
17. Propisi	26
18. Privitci	27
18.1 Podjela poduzetnika prema odredbama Zakona o računovodstvu	27
18.2 Primjeri internih akata	28
18.3 Uzorak računa iz uvezene knjige računa obveznika fiskalizacije koji nije u sustavu PDV-a	32
18.4 Uzorak računa iz uvezene knjige računa obveznika fiskalizacije koji je u sustavu PDV-a	33
18.5 Obavijest o obvezi izdavanja računa i obvezi kupca o preuzimanju i čuvanju izdanog račun	34

1. Uvod

Fiskalizacija u prometu gotovinom je skup mjera što ih od 1. siječnja 2013. godine provode obveznici fiskalizacije, a njezin je glavni cilj nadzor prometa u gotovini. Od 1. srpnja 2013. godine obveza fiskalizacije propisana je za sve obveznike fiskalizacije.

Prema odredbama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom promet u gotovini je plaćanje za isporučena dobra ili obavljene usluge novčanicama i kovanicama što se smatraju platežnim sredstvom, kreditnim i debitnim karticama, čekom, ili drugim sličnim načinima plaćanja, osim izravnog plaćanja na račun.

Porezna uprava pomoću internetske veze ima uvid u svaki izdani račun. Time se suzbija utaja poreza i doprinosi porastu razine svijesti o potrebi plaćanja poreza, što ima za posljedicu uravnoteženo financiranje javnih troškova.

Ispostavljene račune može se provjeriti putem interneta, putem SMS-a, a može ih se radi provjere dostaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave predajom službeniku, ili dostavom u za to predviđene sandučiće u ispostavama Porezne uprave.

2. Obveznici fiskalizacije

? Tko su obveznici provedbe fiskalizacije?

Fizičke i pravne osobe koje obavljaju djelatnosti za koje su, prema odredbama Zakona o porezu na dohodak, Zakona o porezu na dodanu vrijednost i Općeg poreznog zakona obvezni izdavati račune za isporučena dobra ili obavljene usluge, i to:

1. Fizičke osobe obveznici poreza na dohodak od samostalne djelatnosti koje obavljaju:

- a) Obrt i s obrtom izjednačene djelatnosti,
- b) Djelatnosti slobodnih zanimanja,

i Djelatnostima slobodnih zanimanja smatraju se profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje su po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima što uređuju obvezna osiguranja, odnosno djelatnosti fizičkih osoba kojima su to osnovne djelatnosti i koje su po toj osnovi upisane u registar obveznika poreza na dohodak. Djelatnostima slobodnih zanimanja osobito se smatraju:

- samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinar, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, arhitekata, poreznih savjetnika, stečajnih upravitelja, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika, kao i druge slične djelatnosti,
- samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja, kao i druge slične djelatnosti,
- samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost, kao i druge slične djelatnosti, i
- samostalna djelatnost novinara, umjetnika i sportaša.

- c) Djelatnost poljoprivrede i šumarstva – ako su fizičke osobe obveznice PDV-a, ili ako ostvaruju državne poticaje.

i Dohodak od samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva utvrđuje se kao razlika između primitaka i izdataka na osnovi podataka iz propisanih poslovnih knjiga:

- ako je u prethodnoj kalendarskoj godini ukupni godišnji primitak od obavljanja djelatnosti poljoprivrede i šumarstva veći od 80.500,00 kn, odnosno 35% iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a,
- ako je obveznik poreza na dohodak ujedno i obveznik PDV-a,
- ako se ostvaruju poticaji na način i pod uvjetima što su propisani Zakonom o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Mali obveznici fiskalizacije su obveznici poreza na dohodak kojima se dohodak i porez na dohodak određuje u paušalnoj svoti. To su fizičke osobe koje ostvaruju primitke od obavljanja samostalne djelatnosti obrta i fizičke osobe koje ostvaruju primitke od obavljanja samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva, a koje ispunjavaju sljedeće uvjete:

1. ukupni godišnji primici od samostalne djelatnosti obrta u prethodnoj kalendarskoj godini nisu veći od 149.500,00 kn, a od samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva nisu veći od 80.500,00 kn,
2. nisu obveznici PDV-a prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost,
3. istodobno ne obavljaju samostalnu djelatnost od koje dohodak određuju na temelju poslovnih knjiga,
4. nemaju izdvojenih poslovnih jedinica niti proizvodnih pogona,
5. ne obavljaju samostalnu djelatnost ugostiteljstva ili trgovine.

- i** Prodaja vlastitih proizvoda fizičkih osoba koje su registrirane za obavljanje djelatnosti proizvodnje ne smatra se obavljanjem djelatnosti trgovine.
- i** Obavljanjem djelatnosti ugostiteljstva ne smatra se djelatnost fizičkih osoba koje su se registrirale za obavljanje djelatnosti pružanja usluga u seljačkom domaćinstvu.
- i** Fizičke osobe koje obavljaju samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva nisu obveznici izdavanja računa, a time ni fiskalizacije za prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na tržnicama i otvorenim prostorima.
- i** Poreznim obveznicima se godišnji dohodak od samostalne djelatnosti može paušalno oporezivati iako samostalnu djelatnost obavljaju u supoduzetništvu pod uvjetom da svaki od supoduzetnika ispuni sve prethodno nabrojane propisane uvjete pod točkama 2., 3., 4. i 5., te ako ukupan primitak od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti obrta u prethodnoj kalendarskoj godini nije veći od 149.500,00 kn, a od samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva nije veći od 80.500,00 kn.

2. Obveznici poreza na dobit

- a) Trgovačka društva,
- b) Tuzemne poslovne jedinice inozemnog poduzetnika (nerezidenta),
- c) Druge pravne osobe obveznici poreza na dobit koje gospodarsku djelatnost obavljaju samostalno i trajno radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda, ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi
- d) Ustanove čiji osnivač nisu državna tijela ili jedinice lokalne samouprave (npr. privatne zdravstvene ustanove, privatne predškolske i druge privatne ustanove)
- e) Obveznici poreza na dobit po rješenju Porezne uprave (npr. udruge koje obavljaju gospodarsku djelatnost i za tu su djelatnost obveznice po rješenju Porezne uprave poreza na dobit)

- f) Fizičke osobe koje ostvaruju dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka ako izjave da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak,
- g) Fizičke osobe koje ostvaruju dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti ako su u prethodnom poreznom razdoblju ostvarile ukupni primitak veći od 3.000.000,00 kuna, ili ako ispunjavaju dva od sljedeća tri uvjeta:
 - 1. u prethodnom poreznom razdoblju dohodak je veći od 400.000,00 kuna,
 - 2. imaju dugotrajnu imovinu u vrijednosti većoj od 2.000.000,00 kuna,
 - 3. u prethodnom poreznom razdoblju prosječno zapošljavaju više od 15 radnika
 Iznimno ako bi obavljanje gospodarstvene djelatnost dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu, obveznici poreza na dobit su i:
 - a) tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave, državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, ustanove jedinica lokalne samouprave, državni zavodi i Hrvatska narodna banka,
 - b) vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fundacije,
 - c) svaki poduzetnik koji nije spomenut, a koji nije obveznik poreza na dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka i čija se dobit drugdje ne oporezuje.

? Tko nije obveznik fiskalizacije?

1. Prema odredbama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom porezni obveznici nisu obveznici fiskalizacije za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- prodaja karata ili žetona u putničkom prometu,
- naplata cestarine,
- punjenje naftnim derivatima aviona na avioservisima,
- prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda na tržnicama i otvorenim prostorima,
- prodaja proizvoda i/ili usluga u poštanskom prometu,
- zaprimanje uplata za sudjelovanje u igrama na sreću i zabavnim igrama,
- prodaja robe ili usluga putem **prodajnih automata**,

i Samoposlužni automati što zaprimaju i vraćaju novac i zamjenjuju radnike *samo za jednu vrstu usluga*. Toj skupini automata pripadaju, na primjer uređaji za naplatu parkiranja, za prodaju napitaka, prehrambenih proizvoda i sl. Prodajnim automatima se ne smatraju samoposlužne blagajne u trgovinama, niti uređaji što služe za izdavanje potvrda o parkiranju, a uslugu naplaćuje blagajnik prilikom izlaska iz parkirališta.

- pružanje bankovnih usluga i usluga osiguranja,
- vođenja središnjeg depozitorija nematerijaliziranih vrijednosnih papira i središnjeg registra financijskih instrumenata,
- ostvareni prometi evidentirani preko mjernih instrumenata (električna energija, plin, voda, javne komunikacijske usluge i slično), od energetske, komunalne, elektroničke komunikacije i drugih pravnih osoba,
- provođenja zdravstvene zaštite (sudjelovanje u troškovima zdravstvene zaštite do pune cijene zdravstvene usluge, kod izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite i izdavanja lijekova na recept),

- veterinarska djelatnost, provođenje mjera kontrole bolesti životinja propisanih Naredbom o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju, koju krajem godine za narednu godinu donosi ministar poljoprivrede, a koje se provode izvan veterinarske ambulate (na terenu) te se dokumentiraju posebnim evidencijama i izvješćima,
- prodaja robe u zrakoplovima na letovima Croatia Airlinesa d.d.

Ti porezni obveznici ne moraju za nabrojane djelatnosti internim aktom propisati način numeriranja brojeva računa i popis poslovnih prostora. Međutim, *ako osim tih obavlja ju i druge djelatnosti*, a prema odredbama Općeg poreznog zakona i Zakona o porezu na dodanu vrijednost imaju obvezu izdavanja računa, *tada su za te djelatnosti obveznici fiskalizacije*.

2. Porezni obveznici koji prema odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost nemaju obvezu izdavanja računa:

Porezni obveznik nije obavezan izdati račun za sljedeće obavljene usluge, osim u slučaju obavljanja mjenjačkih poslova u tuzemstvu:

- a) transakcije osiguranja i reosiguranja, uključujući s njima povezane usluge što ih obavljaju posrednici u osiguranju i reosiguranju i zastupnici u osiguranju,
- b) odobravanje kredita i zajmova, uključujući i posredovanje u tim poslovima te upravljanje kreditima ili zajmovima kada to čini osoba koja ih odobrava,
- c) ugovaranje kreditnih garancija i svi drugi poslovi po kreditnim garancijama ili kojemu drugom osiguranju novca te upravljanje kreditnim garancijama kada to čini osoba koja odobrava kredit,
- d) transakcije, uključujući posredovanje, u vezi sa štednim, tekućim i žiro računima, plaćanjima, transferima, dugovima, čekovima i drugim prenosivim instrumentima, osim naplate duga,
- e) transakcije, uključujući posredovanje, u vezi s valutama, novčanicama i kovanicama koje se koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja, osim kolekcionarskih predmeta, odnosno kovanica od zlata, srebra ili drugog metala te novčanica koje se u pravilu ne koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja ili kovanica od numizmatičkog interesa,
- f) transakcije, uključujući posredovanje, osim upravljanja i pohrane, u vezi s dionicama, udjelima u trgovačkim društvima ili udruženjima, obveznicama i drugim vrijednosnim papirima, uz iznimku dokumenata kojima se utvrđuje neko pravo nad dobrima te prava ili vrijednosnih papira kojima se utvrđuju određena prava na nekretninama,
- g) usluge upravljanja investicijskim fondovima.

3. Porezni obveznici koji prema odredbama Općeg poreznog zakona nemaju obvezu izdavanja računa:

Računi se ne moraju ispostavljeti ako se promet ostvaruje od priređivanja lutrijskih igara, igara kladjenja, igara u casinima, te na automatima za igre na sreću i zabavu, ako se pretežni dio vrijednosti prometa odnosi na maloprodaju dnevnog tiska, duhana i duhanskih prerađevina, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica, ako se prodaja obavlja putem automata, ako se vlastiti poljoprivredni proizvodi proizvedeni na vlastitom obiteljskom

poljoprivrednom gospodarstvu izravno prodaju krajnjem potrošaču u proizvodnim objektima seljačkih ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, te ako se prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda obavlja na tržnicama i otvorenim prostorima.

 Prodajom na tržnicama i otvorenim prostorima smatra se isključivo prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda krajnjem potrošaču što se obavlja na štandovima i klupama na tržnicama na malo i izvan tržnica na malo.

i *Ako porezni obveznici osim nabrojanih obavljaju i druge djelatnosti, a prema odredbama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom za te su djelatnosti obveznici fiskalizacije, ili ako prema odredbama Općeg poreznog zakona za te djelatnosti imaju obvezu izdavanja računa, tada su za te djelatnosti obveznici fiskalizacije.*

4. Obveznici poreza na dohodak od imovine

- Građani koji iznajmljuju stambeni prostor
- Građani koji iznajmljuju ili daju u zakup poslovne prostore i pokretnine
- Građani koji putnicima i turistima iznajmljuju postelje, sobe i apartmane i/ili organiziraju kamp na svojem zemljištu
- Građani koji su nabavljenu ili darovanu nekretninu prodali, darovali, zamijenili, ili na drugi način prenijeli na drugu osobu unutar 3 godine od dana njezine nabave
- Građani koji su unutar razdoblja od 5 godina prodali, zamijenili, ili na drugi način prenijeli vlasništvo nad više od 3 nekretnine iste vrste
- Građani koji su unutar razdoblja od 5 godina otuđili više od 3 imovinska prava iste vrste
- Građani autorovi slijednici (nasljednici ili stjecatelji) koji stečena imovinska prava ustupaju uz naknadu na određeni rok.

5. Obveznici poreza na dohodak od drugog dohotka

? Je li komunalno poduzeće koje je osnovano prema Zakonu o trgovačkim društvima obveznik fiskalizacije?

Ako je takvo poduzeće obveznik poreza na dobit zbog obavljanja djelatnosti koja nisu izuzete od izdavanja računa, odnosno nisu izuzete od obveze fiskalizacije računa, tada je obvezno provoditi postupak fiskalizacije računa što su ispostavljeni po osnovi obavljanja tih djelatnosti. Svaki račun se mora fiskalizirati ako su u njemu uključene stavke koje ne podliježu i koje podliježu obvezi fiskalizacije izdavanja računa.

i Komunalno poduzeće nije obveznik fiskalizacije za djelatnosti koje su izuzete od te obveze. To se odnosi na sve promete koji se evidentiraju putem mjernih instrumenata, što ne podrazumijeva samo uređaje, već to mogu biti i različite odluke države ili županija, gradova i slično kojima se uvodi obveza naplate koja obuhvaća sve stanovnike tog područja. Tako je primjerice, komunalno društvo izuzeto od obveze fiskalizacije za odvoz smeća, opskrbu vodom, održavanje grobnih mjesta, kao i za sve ostale mjerljive usluge, osim ako se radi o pojedinačnim zahtjevima. Međutim, za sve ostale usluge koje navedeno komunalno društvo može pružati po pojedinačnom zahtjevu, podliježe obvezi fiskalizacije, kao npr. usluga pražnjenja septičke jame, usluga odvoza glomaznog otpada i drugo.

? Podliježe li fiskalizaciji prodaja roba putem interneta i trgovina na malo putem pošte kad se računi za isporučena dobra naplaćuju gotovinom?

Ako se dostavljaču plaćanje za isporučeno dobro obavlja u gotovini (novčanicama i kovanicama, kreditnim i bankovnim karticama, čekom ili drugim sličnim načinima plaćanja) postupak fiskalizacije se mora obaviti u trenutku izdavanja računa, koji se istovremeno s kupljenim dobrom dostavlja kupcu. Račun je potrebno ispostaviti putem prilagođenih naplatnih uređaja i elektroničkim putem dostaviti ga Poreznoj upravi na ovjeru.

? Kako se postupa kad se plaćanja obavljaju putem web servisa za slanje i primanje novca?

Za potrebe provedbe postupka fiskalizacije gotovinskim plaćanjem ne smatraju se uplate na transakcijski račun kod banaka, s jednog računa na drugi, niti plaćanje općom uplatnicom na račun (virmansko plaćanje). U skladu s time plaćanje računa elektroničkom debitnom karticom putem raznih web servisa nije plaćanje u gotovini, a plaćanje računa kreditnim karticama smatra se plaćanjem u gotovini.

? Provodi li se postupak fiskalizacije izdavanja računa prilikom plaćanja kompenzacijom, cesijom, asignacijom i izjavom o prijeboju?

Takva se plaćanja ne smatraju plaćanjem u gotovini, stoga se kod njih ne provodi postupak fiskalizacije izdavanja računa kao kod gotovinskog plaćanja. Ako se u takvim slučajevima želi račun fiskalizirati kroz za potrebe fiskalizacije prilagođeni naplatni uređaj, kao i bilo koji račun što se naplaćuje bezgotovinski, to je moguće učiniti, s time da se u tom slučaju kao oznaka plaćanja stavlja oznaka „T“.

? Je li povrat PDV-a strancu (u putničkom prometu) podložan obvezi fiskalizacije?

Takva transakcija se ne fiskalizira zato jer je račun za gotovinsko plaćanje što je izdan strancu prilikom kupovine dobara prethodno fiskaliziran.

3. Obveze svih obveznika fiskalizacije

? Kakve su obveze svih obveznika fiskalizacije?

Njihove se obveze mogu podijeliti u 3 skupine, i to:

1. internim aktom (vidi privitak 18.2) propisati način numeriranja brojeva računa i popis poslovnih prostora s njihovim opisom. Interni akt se ne mora dostaviti u Poreznu upravu, nego mora biti u službenim prostorijama obveznika fiskalizacije,
2. računi što ih obveznici fiskalizacije ispostavljaju za isporučena dobra i obavljene usluge moraju sadržavati sve propisane elemente (vidi poglavlje 6.),
3. u zatvorenom poslovnom prostoru na svakom naplatnom uređaju, ili drugom vidnom mjestu, istaknuti obavijest o obvezi izdavanja računa, te obvezi kupca da preuzme i zadrži izdani račun.

? Je li propisano kako se brojevi računa numeriraju?

Numerički broj računa mora slijediti neprekinuti numerički redoslijed, bez praznina, i to po svakom poslovnom prostoru ili naplatnom uređaju u poslovnom prostoru.

I Obveznik fiskalizacije internim aktom propisuje pravila slijednosti numeričkih brojeva računa, popis poslovnih prostora i dodijeljene oznake poslovnih prostora.

Neprekinuti numerički redoslijed po svakom poslovnom prostoru ili naplatnom uređaju u poslovnom prostoru svake kalendarske godine obvezno kreće od broja 1. Nisu dozvoljene razne kombinacije, kao na primjer „7001“, „100001“, ili slično. Obveznik fiskalizacije može kao dodatni element na računu iskazati i svoje brojčane oznake koje mu trebaju radi lakšeg knjigovodstvenog praćenja poslovanja (npr. broj skladišta i sl.).

? Što se smatra poslovnim prostorom?

Svaki zatvoreni ili otvoreni prostor, ali i svako pokretno mjesto (kombi i dostavna vozila) što služi za obavljanje djelatnosti isporuke dobara i obavljanje usluga. Za potrebe provedbe fiskalizacije zasebnim poslovnim prostorom može se smatrati dio ili više dijelova jednog poslovnog prostora u kojima se obavlja različita djelatnost. Poslovnim prostorom smatra se i prostor kojeg obveznik fiskalizacije radi potrebe obavljanja djelatnosti koristi samo povremeno ili privremeno za potrebe održavanja sajмова, seminara ili provedbu sličnih djelatnosti.

Za djelatnosti što se obavljaju na terenu obveznik fiskalizacije samostalno određuje potrebu zasebnog vođenja pokretnog poslovnog prostora, ovisno o prirodi posla. Ako se radi o pokretnom mjestu koje služi za obavljanje djelatnosti, ili o fizičkoj osobi koja obavlja usluge na terenu, kao adresu poslovnog prostora upisuje se tip poslovnog prostora ili adresa obveznika fiskalizacije.

? Koji su obvezni podaci o poslovnom prostoru?

1. OIB obveznika fiskalizacije,
2. oznaka poslovnog prostora,
3. adresa poslovnog prostora, ili tip poslovnog prostora ovisno o načinu poslovanja i vrsti djelatnosti u svim slučajevima kad nije moguće naznačiti adresu poslovnog prostora (internet trgovina, pokretna trgovina, i slično),
4. radni dani i radno vrijeme,
5. datum početka primjene važenja podataka.

? Kako obveznik fiskalizacije mora postupiti prilikom privremenog zatvaranja poslovnog prostora zbog korištenja kolektivnog godišnjeg odmora, kratkotrajne adaptacije, ili nekog drugog razloga?

Obavijesti o takvim promjenama obveznik fiskalizacije mora Poreznoj upravi dostaviti slanjem XML poruke kroz elektronički sustav fiskalizacije. Na isti se način postupi prilikom ponovnog otvaranja tog poslovnog prostora, i to prije izdavanja prvog računa.

? Može li se u drugom poslovnom prostoru ispostavljati račune i za privremeno zatvoreni poslovni prostor, odnosno može li obveznik fiskalizacije u jednoj prostoriji odrediti dva poslovna prostora?

Ako se poslovni prostor privremeno ne koristi obveznik fiskalizacije može u jednoj prostoriji voditi dva ili više odvojenih poslovnih prostora. Općenito, u jednoj prostoriji može biti dva ili više poslovnih prostora, s time da se za svaki poslovni prostor mora izdavati račune s posebnim slijedom.

i Poslovni prostor mora imati jednu slijednost numeričkih brojeva računa, a ona se može odrediti po naplatnom uređaju u poslovnom prostoru ili po poslovnom prostoru. Dozvoljena slijednost je i po vrsti dokumenta na naplatnom uređaju (npr. maloprodaja i veleprodaja). Pravila slijednosti numeričkih brojeva računa, popis poslovnih prostora i dodijeljene oznake poslovnih prostora obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom, koji stalno mora biti u poslovnom prostoru. Interni akt se ne dostavlja Poreznoj upravi.

? Kako se prijavljuje djelatnost koja se zbog svoje specifičnosti svakodnevno obavlja na različitim mjestima?

Djelatnost koja se obavlja bez adrese prijavljuje se kao pokretna (vodoinstalaterska, dimnjačarska, pokretna prodaja, i slične uslužne djelatnosti).

? Kako se postupa ako obveznik fiskalizacije djelatnost povremeno obavlja izvan svog sjedišta?

Ako obveznik fiskalizacije djelatnost pretežno obavlja u svom sjedištu, a djelatnost povremeno obavlja u nekom drugom prostoru, tada se poslovnim prostorom smatra taj drugi prostor.

i Poslovnim prostorom smatra se i prostor što ga obveznik fiskalizacije prilikom obavljanja djelatnosti povremeno koristi za potrebe održavanja sajмова, seminara ili sličnih događanja.

4. Obveze obveznika fiskalizacije koji obavljaju promet u gotovini

? Što se smatra prometom u gotovini?

Plaćanje za isporučena dobra ili obavljene usluge novčanicama i kovanicama koje se smatraju platežnim sredstvom, karticama, čekom, ili drugim sličnim načinima plaćanja, osim izravnog plaćanja na račun.

? Kakve su obveze obveznika fiskalizacije koji obavljaju promet u gotovini?

Osim obveza što su prikazane u poglavlju 3. oni su dužni i sljedeće:

1. Ako to već ranije nisu učinili, od Financijske agencije nabaviti aplikativni certifikat za elektroničko potpisivanje elemenata računa i za identifikaciju prilikom elektroničke razmjene podataka s Poreznom upravom. Obveznik fiskalizacije,

ovisno o modelu povezivanja, samostalno odlučuje o potrebi broja aplikativnih digitalnih certifikata za provedbu postupka fiskalizacije izdavanja računa.

2. Prije početka provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa prilagoditi postojeće ili nabaviti elektroničke naplatne uređaje s programom koji omogućuje elektroničko potpisivanje elemenata računa i elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom.

Iznimno, obveznik fiskalizacije koji obavlja djelatnost na području na kojemu nije moguće uspostaviti internet vezu za razmjenu podataka s Poreznom upravom provodi pojednostavljeni postupak fiskalizacije, kao i mali obveznici fiskalizacije. Taj obveznik potvrdom HAKOM-a dokazuje nemogućnost uspostave internetske veze (vidi poglavlje 10.)

3. Prije početka provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa Poreznoj upravi **elektroničkim putem** dostaviti podatke o poslovnom prostoru u kojemu obavljaju djelatnost, a ti su podaci prethodno propisani internim aktom. Ako obveznik fiskalizacije ima više poslovnih prostora obavezan je dostaviti podatke za svaki poslovni prostor. Poslovni prostori se označavaju istim oznakama što se navode u dijelu broja računa.

Ako se promjeni neki od podataka, a osobito ako se u poslovnom prostoru djelatnost prestane obavljati, ili obveznik fiskalizacije počinje obavljati djelatnost u novom poslovnom prostoru, obveznik fiskalizacije dužan je prije početka primjene promijenjenih podataka Poreznoj upravi putem elektroničke veze dostaviti podatke o promjenama.

i U slučajevima terenske prodaje proizvoda i usluga, a za što se izdaju računi i naplata se obavlja u gotovini, potrebno je osigurati prijenosni naplatni uređaj s programom koji omogućuje elektroničko potpisivanje elemenata računa i elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom, te ispis računa. Takvi obveznici fiskalizacije moraju u internom aktu o poslovnim prostorima pojedinačno označiti svaki poslovni prostor. To znači da se djelatnik koji prilikom prodaje dobara ili usluga na terenu koristi prijenosni naplatni uređaj može smatrati svojevrsnim pokretnim poslovnim prostorom. Osim toga potrebno je u broju računa posebno označiti oznaku poslovnog prostora i broj naplatnog uređaja.

4. Za obavljeni promet u gotovini ispostavljati račune s propisanim sadržajem (vidi poglavlje 6.) putem naplatnih uređaja koji omogućuju elektroničko potpisivanje elemenata računa i internet vezu za elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom.

Prilikom izdavanja svakog računa obveznik elektronički potpisuje elemente računa, te ih putem internetske veze dostavlja Poreznoj upravi.

Porezna uprava provjerava jesu li dostavljeni svi propisani dijelovi računa, te je li račun potpisan ispravnim aplikativnim certifikatom. Ako su ispunjeni svi uvjeti Porezna uprava određuje jedinstveni identifikator računa (JIR), te ga putem internetske veze dostavlja obvezniku fiskalizacije. Nakon toga obveznik fiskalizacije može ispisati račun. JIR mora biti jedinstven za svaki račun.

U slučajevima kad nisu ispunjeni svi propisani uvjeti i Porezna uprava ne može odrediti JIR, Porezna uprava elektroničkim putem upućuje obvezniku fiskalizacije poruku o odbijanju određivanja JIR-a, s opisom greške. Operater na naplat-

nom uređaju (blagajnik) dužan je kupcu ispostaviti račun bez JIR-a. Obveznik fiskalizacije dužan je ispraviti nepravilnosti i poruku naknadno dostaviti, i to najkasnije u roku 48 sati.

5. Za slučaj kvara naplatnog uređaja imati u pripremi uvezenu knjigu računa što je ovjerena u nadležnoj ispostavi Porezne uprave (vidi poglavlja 18.3 i 18.4).

? Jesu li sve te obveze propisane i za male obveznike fiskalizacije?

Nisu, njihove su obveze prikazane u poglavlju 5., međutim ako žele i oni mogu ispostavljati račune putem elektroničkih naplatnih uređaja. U tom slučaju dužni su postupiti na gore opisani način.

? Što ako obveznik fiskalizacije za većinu djelatnosti što ih obavlja račune ne naplaćuje u gotovini, ali za jednu djelatnost račune naplaćuje u gotovini?

On je za tu djelatnost obavezan provoditi fiskalizaciju izdavanja računa putem prilagođenih naplatnih uređaja.

? Što ako se djelatnost obavlja sezonski, to jest samo dijelom godine?

U takvim su slučajevima porezni obveznici dužni provesti postupak fiskalizacije prije početka obavljanja sezone djelatnosti, to jest obvezni su:

- donijeti interni akt s podacima o poslovnom prostoru i pravilima o numeriranju računa,
- prilagoditi sadržaj i način numeriranja računa, te istaknuti naljepnicu o izdavanju i uzimanju računa.

Ako račune naplaćuju u gotovini obvezni su prije početka obavljanja djelatnosti i:

- od Financijske agencije nabaviti aplikativni certifikat za elektroničko potpisivanje elemenata računa i za identifikaciju prilikom elektroničke razmjene podataka s Poreznom upravom,
- prilagoditi postojeće ili nabaviti elektroničke naplatne uređaje s programom koji omogućuje elektroničko potpisivanje elemenata računa i elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom,
- Poreznoj upravi elektroničkim putem dostaviti podatke o poslovnim prostorima u kojima obavljaju djelatnost. U slučajevima terenske prodaje proizvoda i usluga, a za što se izdaju računi i naplata se obavlja u gotovini, potrebno je osigurati prijenosni naplatni uređaj s programom koji omogućuje elektroničko potpisivanje elemenata računa i elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom, te ispis računa,
- za obavljeni promet u gotovini ispostavljati račune s propisanim sadržajem putem naplatnih uređaja koji omogućuju elektroničko potpisivanje elemenata računa i internet vezu za elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom
- za slučaj kvara naplatnog uređaja imati u pripremi uvezenu knjigu računa što je ovjerena u nadležnoj ispostavi Porezne uprave (vidi poglavlja 18.3 i 18.4).

? Kad je potrebno fiskalizirati račun ako hotelski gost naruči dostavu hrane i pića u sobu?

U ovom slučaju mogu biti dvije različite situacije:

- a) u hotelskom restoranu se izdaje račun za plaćanje u gotovini, a gost ga plaća u gotovini nakon što mu se hrana i piće dostave u sobu – takav račun je potrebno fiskalizirati prilikom njegovog izdavanja
- b) gost je zatražio da se za svotu tog računa tereti ukupni račun njegove sobe (nema gotovinskog plaćanja) – svota računa ulazi u zbirni račun što se na kraju boravka uručuje gostu. Taj se račun fiskalizira ako gost plaća sredstvom što se smatra gotovinom.

? Kako mora postupiti obveznik fiskalizacije prilikom promjene proizvođača softvera?

Obveznik fiskalizacije bi prilikom promjene proizvođača softvera trebao napraviti sljedeće:

1. Iz novog softvera ponovo poruku kojom se prijavljuje poslovni prostor (oznaka poslovnog prostora je ista) u kojoj će u polju specifična namjena biti naveden OIB novog proizvođača sukladno dokumentu Tehnička specifikacija za korisnike,
2. u novom softveru otvoriti novu oznaku naplatnog uređaja, a sa stare oznake naplatnog uređaja više ne izdavati račune. Npr. ako je u starom softveru broj računa imao oblik 1500/POSLOVNICA1/1 onda bi račun u novom softveru mogao imati oblik 1/POSLOVNICA1/2. Slijednost računa počinje s brojem 1 jer je riječ o novom naplatnom uređaju. Pritom treba voditi računa o tome je li slijednost računa definirana na razini poslovnog prostora ili naplatnog uređaja,
3. u internom aktu navesti promjenu proizvođača softvera.

5. Obveze malih obveznika fiskalizacije koji obavljaju promet u gotovini

? Tko su mali obveznici fiskalizacije?

Obveznici poreza na dohodak kojima se dohodak i porez na dohodak određuje u paušalnoj svoti. Oni ne moraju ispostavljati račune putem elektroničkih naplatnih uređaja, ali ako žele to mogu učiniti.

? Kakve u obveze malih obveznika fiskalizacije?

Oni imaju sljedeće obveze:

1. internim aktom (vidi poglavlje 18.2) opisati poslovni prostor i oznaku operatera – osoba koje su ovlaštene za ispostavljanje računa (npr.: 1 – Marija Marić, 2 – Ivan Ivić, itd.)

i Poslovni prostor je svaki zatvoreni ili otvoreni prostor, ali i svako pokretno mjesto (kombi i dostavna vozila) koje služi za obavljanje djelatnosti isporuke dobara te obavljanje usluga. Za potrebe provedbe fiskalizacije zasebnim poslovnim prostorom može se smatrati dio ili više dijelova jednog poslovnog prostora u kojima se obavlja različita djelatnost. Poslovnim prostorom smatra se i prostor što ga obveznik fiskalizacije, radi potrebe obavljanja djelatnosti, koristi samo povremeno ili privremeno za potrebe održavanja sajмова, seminara ili provedbu sličnih djelatnosti.

i Za djelatnosti što se obavljaju na terenu obveznik fiskalizacije samostalno određuje potrebu zasebnog vođenja pokretnog poslovnog prostora, ovisno o prirodi posla. Ako se radi o pokretnom mjestu koje služi za obavljanje djelatnosti ili o fizičkoj osobi koja obavlja usluge na terenu kao adresu poslovnog prostora upisuje se tip poslovnog prostora ili adresa obveznika fiskalizacije.

i Podaci o poslovnom prostoru:

- a) adresa poslovnog prostora, odnosno tip poslovnog prostora način poslovanja – vrsta djelatnosti (internet trgovina, pokretna trgovina, i slično) u svim slučajevima kad nije moguće naznačiti adresu poslovnog prostora,
- b) radni dani i radno vrijeme.

2. prije nastanka obveze fiskalizacije u Poreznoj upravi ovjeriti propisanu uvezenu knjigu računa (vidi poglavlje 18.3), s time da se svake kalendarske godine obvezno počinje od broja 1.
3. račune za promet u gotovini izdavati isključivo iz uvezene knjige računa
4. u zatvorenim poslovnim prostorima na vidnom mjestu istaknuti obavijest o obvezi kupca da preuzme i zadrži izdani račun.

? Koji su propisani elementi računa?

Prema odredbama Zakona o porezu na dohodak porezni obveznik je dužan ispostaviti račun za svaku isporuku i obavljenju uslugu, i to najmanje u dva primjerka, od kojih se jedan uručuje kupcu, a drugi služi kao isprava za knjiženje. Račun mora sadržavati podatke o izdavatelju (naziv radnje, adresu i osobni identifikacijski broj vlasnika), nadnevku izdavanja računa, broju računa, nazivu robe ili usluge, jediničnoj cijeni i ukupnom iznosu računa.

Osim podataka propisanih Zakonom o porezu na dohodak račun mora sadržavati i ove podatke:

1. Datum i vrijeme izdavanja računa – datum, sat, minuta,.
2. Broj računa – sastoji se od 3 dijela, i to:
 - a) broj računa – svake kalendarske godine kreće se od broja 1, bez praznina. Pravila slijednosti brojeva računa obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije. Nisu dozvoljene razne kombinacije, kao na primjer 7001, 100001, ili slično,
 - b) oznaka poslovnog prostora – pravila označavanja poslovnih prostora obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije (vidi poglavlje 18.2),
 - c) oznaka naplatnog mjesta,
Primjerice prvi račun ima broj 1-1-1, drugi 2-1-1, itd.
3. Oznaku načina plaćanja računa – gotovinski (novčanice i kovanice, čekovi, kartice, itd) ili bezgotovinski (virmanski nalozi, akreditivi, mjenice, zadužnice, i dr).

Primjer računa:

RAČUN	BROJ:	157	PP1 1	
JIR:				
Nadnevak i vrijeme izdavanja računa (sat i minuta):	11. 02. 2015. 11:1			
PRODAVATELJ (ISPORUČITELJ)				
Naziv - ime i prezime	NADA HORVAT			
OIB	11101115231	Telefon:		77 111 11
Adresa: mjesto, ulica i kbr.	Zagreb, A.M. Držića 10			
NAZIV DOBRA - USLUGE	Količina	Jed. mjere	Cijena	Zbrojni iznos naknade
Šišanje	1		50,00	50,00
Način plaćanja: novčanice				
			UKUPNO	50,00
Oznaka načina plaćanja _____				

Narodne novine d.d., Zagreb – (1)
Oznaka za narudžbu: UT-IX-410
090619
OIB operatera:

B L A G A J N I K 1

Serijski broj knjige:
0031527

6. Sadržaj računa za promet u gotovini

? Koje podatke račun mora sadržavati prema odredbama Općeg poreznog zakona i Zakona o porezu na dodanu vrijednost?

Računi za gotovinski promet, isječki vrpce ili potvrđnice iz naplatnih uređaja moraju sadržavati najmanje ove podatke:

1. broj i nadnevak izdavanja računa,
2. ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl.),
3. količinu, cijenu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu, količinu i cijenu obavljenih usluga,
4. ukupni iznos naknade i poreza razvrstani po poreznoj stopi.

- Inozemni poduzetnici moraju uz nabrojane podatke na računu ili na gotovinskom računu iskazati i ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj (OIB) poreznog zastupnika.
- Porezni obveznici koji isporuku dobara ili obavljene usluge naplaćuju u gotovini moraju na svakom poslovnom mjestu vidno istaknuti obavijest o obvezi izdavanja i uzimanja računa.

? Koje još podatke račun mora sadržavati prema odredbama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom?

1. Datum i vrijeme izdavanja računa – datum, sat, minuta
2. Broj računa se sastoji od 3 dijela, i to:
 - a) **broj računa – svake kalendarske godine kreće se od broja 1, bez praznina, po svakom poslovnom prostoru, ili po naplatnom uređaju u poslovnom prostoru, ili po vrsti dokumenta na naplatnom uređaju** (maloprodaja, veleprodaja). Pravila slijednosti brojeva računa obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije. Nisu dozvoljene razne kombinacije, kao na primjer 7001, 100001, ili slično,

i Pravila slijednosti numeričkih brojeva računa, popis poslovnih prostora i dodijeljene oznake poslovnih prostora obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom, koji stalno mora biti u poslovnom prostoru. Interni akt se ne dostavlja Poreznoj upravi.

Obveznik fiskalizacije može kao dodatni element na računu iskazati i svoje brojčane oznake koje mu trebaju radi lakšeg knjigovodstvenog praćenja poslovanja (npr. broj skladišta i sl.).

Ako obveznik fiskalizacije u postupku fiskalizacije koristi zajedničke brojeve računa za promet u gotovini i bezgotovinski promet brojevi računa za promet u gotovini neće uvijek ići istim slijedom. U takvim je slučajevima važno da postoji brojčani slijed računa u poslovnim knjigama poreznog obveznika, i to kako je propisano internim aktom.

Ako se u poslovnom prostoru brojevi računa određuju jedinstveno za sve blagajne tada brojevi računa slijede neprekinuti brojčani redoslijed u svim blagajnama. Primjerice, ako su u poslovnom prostoru 5 elektroničkih blagajni tada prvi račun ima broj 1-POS1-1, drugi 2-POS1-1, itd., bez obzira na kojoj je blagajni račun ispostavljen.

Kad se u poslovnom prostoru broj računa određuje posebno za svaku elektroničku blagajnu tada brojevi računa *u svakoj blagajni* slijede neprekinuti brojčani redoslijed. Primjerice, ako su u poslovnom prostoru dvije elektroničke blagajne tada na prvoj blagajni prvi račun ima broj 1-POS1-1, drugi 2-POS1-1, a na drugoj blagajni prvi račun ima broj 1-POS1-2, a drugi 2-POS1-2.

- b) **oznaka poslovnog prostora** – pravila označavanja poslovnih prostora obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije (vidi poglavlje 18.2),
 - c) **oznaka naplatnog uređaja** – pravila označavanja oznake naplatnih uređaja obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije.
3. Oznaka načina plaćanja računa – novčanice i kovanice, kartica, ček, transakcijski račun, ostalo.
4. Oznaka operatera naplatnog uređaja – obveznik fiskalizacije dužan je povezati oznaku operatera na naplatnom uređaju s OIB-om operatera. Pravila označavanja operatera obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije (vidi poglavlje 18.2).

i Oznakom operatera na naplatnom uređaju smatra se oznaka osobe koja je isporučila dobro ili obavila uslugu, odnosno koja je naplatila račun. Obveznik fiskalizacije dužan je povezati oznaku operatera na naplatnom uređaju koja se ispisuje na računu s OIB-om te osobe. Kod fiskalizacije izdavanja računa taj OIB se Poreznoj upravi dostavlja kao dodatni element računa.

Kad naplatu obavlja fizička osoba obveznik fiskalizacije tada kao OIB operatera dostavlja svoj OIB. Ako na jednom elektroničkom naplatnom uređaju naplatu obavlja više osoba obvezna je prijava (upis OIB-a) i odjava svakog operatera prilikom svake promjene.

Ako na naplatnom uređaju nema operatera, kao što je to slučaj kod automatskih blagajni, kao oznaku operatera upisuje se OIB obveznika fiskalizacije izdavatelja računa. Na isti način se postupa kad račun ispostavlja osoba koja nije u radnom odnosu kod obveznika fiskalizacije, primjerice trgovački putnik, to jest upisuje se OIB obveznika fiskalizacije.

5. Zaštitni kod izdavatelja obveznika fiskalizacije – jedinstveni alfanumerički zapis za svaki elektronički naplatni uređaju. Tim se kodom potvrđuje veza između obveznika fiskalizacije i izdanog računa. Na računu se zaštitni kod ispisuje i u slučaju kad, zbog prekida internetske veze, Porezna uprava ne može dodijeliti JIR (vidi poglavlje 8). Nakon uspostavljanja veze zaštitni kod služi za naknadno povezivanje s JIR-om. Zaštitni kod izdavatelja računa služi i za provjeru računa, to jest kad kupci, kao i svi primatelji računa, žele provjeriti jesu li Poreznoj upravi prijavljeni računi što su im ispostavili obveznici fiskalizacije.
6. Jedinstveni identifikator računa (JIR) – alfanumerički zapis koji se u Poreznoj upravi programski generira za svaki račun za plaćanje u gotovini.

Primjer računa:

ABECE d.o.o.			
Androvićeva 5, Zagreb			
OIB: 50056328500			
Datum: 12.02.2015.		Vrijeme: 12:38	
RAČUN broj: 757-POS1-1			
Naziv	Količina	Cijena	Iznos
Med cvjetni	1	37,99	37,99
Sapun tekući	2	16,99	33,98
Kikiriki u ljusci	1,7	22,89	38,91
UKUPNO:			110,88
Način plaćanja:		Novčanice	
----- Obračun poreza -----			
Vrsta poreza	Stopa %	Osnovica	Iznos poreza
PDV	25,00	88,70	22,18
Oznaka operatera: Blagajnik 1			
Zaštitni kod izdavatelja računa:			
B29765cab50cce0ee9a3b4197511cb99			
JIR: 550e8400-e29b-41d4-a716-446655440000			

? Kako se provodi postupak fiskalizacije izdavanja računa što se ispostavlja-ju izvan radnog vremena obveznika fiskalizacije?

Račun je potrebno ispostaviti za svaku isporuku dobara ili obavljenju uslugu za koje postoji obveza njihovog izdavanja, neovisno o prijavljenom radnom vremenu.

i Podatke o promjeni radnog vremena kod sezonskog obavljanja djelatnosti obveznik fiskalizacije mora Poreznoj upravi dostaviti slanjem XML poruke kroz elektronički sustav fiskalizacije. Te podatke mora unijeti i u interni akt.

? Kako se provodi postupak fiskalizacije izdavanja računa u maloprodaji kod prodaje na kredit?

Obveznici koji provode fiskalizaciju računa u maloprodaji za prodaju na kredit („na dug“) takve račune izdaju i fiskaliziraju u cijelosti, s oznakom načina plaćanja „O-ostalo“. Manjak u blagajni pravdaju knjigovodstvenim dokumentom iz kojega je vidljivo da se odnosi na izdani račun s ukupnim iznosom vrijednosti isporučenog dobra ili obavljenih usluga. Prilikom naplate duga višak u blagajni pravda se tim knjigovodstvenim dokumentom koji se odnosi na već fiskalizirani račun.

? Kako se označava operater na naplatnom uređaju (status operatera) koji izdaje račune, a nije u radnom odnosu kod obveznika fiskalizacije u prometu gotovinom?

Kad se iz opravdanih razloga ne može dostaviti OIB operatera tada se kao OIB operatera dostavlja OIB obveznika fiskalizacije. Na isti način se postupa i u svim drugim slučajevima kad račune izdaje osoba koja nije zaposlenik obveznika fiskalizacije.

i Na računu nije potrebno ispisati OIB osobe koja izdaje račune nego se stavlja interna oznaka za tu osobu, a u internom aktu se upiše veza između internih oznaka i OIB-a osobe koja izdaje račune. Kad se taj podatak kao element računa dostavlja Poreznoj upravi radi ovjere potrebno je povezati internu oznaku s OIB-om te osobe.

? Kako se označava operater na samo-naplatnom uređaju?

Poreznoj upravi se kao element računa kod provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa dostavlja OIB obveznika fiskalizacije. Tako se postupa i u sličnim slučajevima, s time da je u internom aktu je potrebno navesti OIB osobe koja izdaje račune.

7. Storniranje računa

Kad je račun za promet u gotovini pogrešno ispostavljen putem elektroničkog naplatnog uređaja obveznik fiskalizacije dužan je taj račun stornirati putem istog elektroničkog naplatnog uređaja.

Obveznik fiskalizacije elektronički potpisuje elemente računa, te ih putem internetske veze dostavlja Poreznoj upravi. Porezna uprava provjerava jesu li dostavljeni svi propisani dijelovi računa, te je li račun potpisan ispravnim aplikativnim certifikatom. Ako su

ispunjeni svi uvjeti Porezna uprava putem internetske veze dostavlja obvezniku poruku o storniranju računa. Nakon toga obveznik fiskalizacije može račun stornirati i ispravni račun fiskalizirati.

Ako nisu ispunjeni svi uvjeti Porezna uprava šalje poruku o odbitku storniranja računa, te se čitav postupak mora ponoviti.

i U slučajevima kad je ispisan pogrešan broj računa, kad je odbijena kreditna kartica, ili u sličnim situacijama, potrebno je fiskalizirati 3 dokumenta: prvi račun, račun za storniranje računa s negativnom svotom prvog računa, te ispravni račun. Pri tome svaki račun ima novi redni broj, čija je slijednost utvrđena u internom aktu.

Ako se po storniranju računa obavlja povrat plaćenih iznosa u gotovom novcu moguće je provesti postupak fiskalizacije izdavanja računa i po računima s iskazanim negativnim predznakom.

U slučaju naplate dijela usluge prije dolaska stranke potrebno je izdati i fiskalizirati račun za predujam. Nakon što se usluga obavi stranci treba ispostaviti konačni račun u kojemu se zaračunava cjelokupna usluga, a račun za predujam mora se stornirati na gore opisani način.

i Prema odredbama Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost obveznik PDV-a nije obavezan izdati račun za primljeni predujam ako je izdao račun za obavljenju isporuku dobara ili usluga do roka za podnošenje prijave PDV-a za obračunsko razdoblje u kojemu je primio predujam.

8. Prekid internetske veze s Poreznom upravom

U slučaju prekida internetske veze s Poreznom upravom obveznik fiskalizacije izdaje račune s propisanim sadržajem, bez podataka o jedinstvenom identifikatoru računa (JIR), ali obvezno sa zaštitnim kodom izdavatelja računa. Taj kod služi za potvrđivanje veze između obveznika fiskalizacije i izdanog računa, ali i za provjeru računa, to jest kad kupci žele provjeriti jesu li Poreznoj upravi prijavljeni računi što su im ispostavili obveznici fiskalizacije.

Obveznik fiskalizacije dužan je u roku dva dana, *računajući od dana u kojemu je došlo do prekida veze*, uspostaviti elektroničku vezu i na taj način Poreznoj upravi dostaviti sve izdane račune na kojima nije upisan jedinstveni identifikator računa (JIR). Nakon toga Porezna uprava svim dostavljenim računima dodjeljuje jedinstveni identifikator računa (JIR), te ih elektronički dostavlja obvezniku fiskalizacije. Postupak je potpuno informatiziran i odvija se bez neposrednog sudjelovanja obveznika fiskalizacije.

9. Prestanak rada elektroničkog naplatnog uređaja i trajni gubitak podataka na elektroničkom naplatnom uređaju

Ako dođe do potpunog prestanka rada elektroničkog naplatnog uređaja, a obveznik fiskalizacije nema zamjenski naplatni uređaj, tada obveznik fiskalizacije izdaje račune prema postupku propisanom za male obveznike fiskalizacije (vidi poglavlje 5). To znači da je dužan izdati račun koji mora biti uvezan u propisanu posebnu knjigu računa, a koju Porezna uprava ovjerava prije početka upotrebe (vidi poglavlja 18.3 i 18.4).

Obveznik fiskalizacije dužan je u roku 2 dana, računajući od dana u kojem je došlo do prekida veze, uspostaviti rad naplatnog uređaja i Poreznoj upravi putem interneta dostaviti sve izdane račune. Porezna uprava svim dostavljenim računima određuje jedinstveni identifikator računa (JIR), te ih dostavlja obvezniku fiskalizacije.

Obveznik fiskalizacije dužan je odmah po uspostavljanju internet veze s Poreznom upravom i zaprimanju JIR-a na kopijama ispostavljenih računa što su uvezane u knjigu računa, a koja je prethodno ovjerena u nadležnoj ispostavi Porezne uprave, dopisati dodijeljeni jedinstveni identifikator računa (JIR).

? Kako se postupa prilikom trajnog gubitka podataka na elektroničkom naplatnom uređaju (uništenje ili krađa uređaja, ili slične situacije)?

Obveznik fiskalizacije je dužan izraditi sigurnosnu kopiju elektroničkih dokumenata i drugih zapisa. Ako to nije učinio, pa podatke ne može obnoviti, dužan je u roku 2 dana, računajući od dana u kojem je došlo do potpunog prestanka rada naplatnog uređaja, nabaviti novi naplatni uređaj. U tom je roku dužan u Centralni informacijski sustav dostaviti podatke za svaki poslovni prostor o zatvaranju starog naplatnog uređaja i/ili poslovnog prostora i dostaviti njihove nove oznake, uz napomenu da se pod starom oznakom slijednosti računi više ne smiju izdavati. Promjene oznaka slijednosti računa ovise o tome određuju li se na razini poslovnog prostora ili naplatnog uređaja.

- i** Ako se slijednost računa određuje na razini poslovnog prostora potrebno je zatvoriti oznaku poslovnog prostora i otvoriti novu koja će se odnositi na isti poslovni prostor, a brojevi računa počinju s brojem 1. Ako se slijednost računa određuje na razini naplatnog uređaja potrebno je zatvoriti oznaku naplatnog uređaja i otvoriti novu koja će se odnositi na novi naplatni uređaj, a brojevi računa također počinju s brojem 1.

Primjer 1: slijednost računa prije uništenja naplatnog uređaja određena je na razini *naplatnog uređaja* ovako: 733/P01/1. Zatvaranjem oznake ovog naplatnog uređaja i otvaranjem nove oznake slijednost računa može glasiti ovako: 1/P01/2.

Primjer 2: slijednost računa prije uništenja naplatnog uređaja određena je na razini *poslovnog prostora* ovako: 733/P02/1. Poslovni prostor je nadređen naplatnom uređaju, tako da ako se mijenja oznaka poslovnog prostora mijenja se i oznaka naplatnog uređaja.

U slučaju krađe elektroničkog naplatnog uređaju potrebno je u Financijskoj agenciji zatražiti opoziv produkcijskog aplikativnog certifikata, kako ne bi došlo do zlouporabe, i zatražiti izdavanje novog produkcijskog aplikativnog certifikata.

O poslovnim promjenama potrebno je sastaviti interni zapisnik, koji se prilaže uz interni akt u kojemu se evidentiraju nastale promjene. Interni akt i zapisnik nije potrebno dostavljati Poreznoj upravi.

i Pravilnikom o obliku, sadržaju, roku i načinu dostave poslovnih knjiga, evidencija i izvješća koji se čuvaju u elektroničkom obliku propisano da se elektronički zapisi nastali u poslovanju čuvaju tako da su osigurani od neovlaštena pristupa, brisanja, mijenjanja ili gubitka podataka, a u skladu s važećim standardima i dobroj praksi upravljanja i zaštite informacijskih sustava. Za svaki računalni sustav, odnosno program što se koristi za pohranu ili rad s elektroničkim dokumentima i drugim elektroničkim zapisima, porezni obveznik je dužan odrediti osobu koja je odgovorna za zaštitu podataka, redovitu izradu sigurnosnih kopija te za postupak obnove podataka u slučaju greške ili gubitka podataka. Postupci izrade sigurnosnih kopija i obnove podataka trebaju biti takvi da omoguće sigurnu i cjelovitu obnovu podataka u kratkom roku. Prilikom pohrane sigurnosnih kopija porezni obveznik je dužan provjeriti njihovu cjelovitost, čitljivost i ispravnost. Pod elektroničkim zapisom podrazumijevaju se podaci koji su elektronički generirani, poslani, primljeni ili sačuvani na elektroničkom, magnetnom, optičkom ili drugom mediju, dok se papirnata dokumentacija koja je skeniranjem pretvorena u digitalni zapis ne smatra elektroničkim zapisom.

10. Provedba postupka fiskalizacije na područjima na kojima nije moguće uspostaviti vezu za razmjenu podataka

Ako obveznik fiskalizacije obavlja jednu ili više djelatnosti koje su podložne fiskalizaciji u prometu u gotovini, a u poslovnom prostoru nije moguće uspostaviti internet vezu za razmjenu podataka s Poreznom upravom, obvezan je u Poreznoj upravi ovjeriti propisanu knjigu računa (vidi poglavlja 18.3 i 18.4), a nakon toga mora račune što se odnose na obavljanje djelatnosti podložne fiskalizaciji izdavati isključivo iz te knjige računa.

Nemogućnost uspostave internet veze za razmjenu podataka obveznik fiskalizacije dokazuje potvrdom Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM), s rokom važenja od godine dana.

Zahtjev za izdavanje potvrde obveznik fiskalizacije podnosi HAKOM-u u pisanom obliku. Prije podnošenja zahtjeva HAKOM-u mora se za poslovni prostor provjeriti dostupnost usluge pristupa internetu, i to kod operatora elektroničkih komunikacija koji te usluge pružaju putem:

1. nepokretne mreže,
2. kabelskih mreža,
3. pokretnih mreža.

Uz zahtjev obveznik fiskalizacije mora priložiti sljedeće dokaze:

1. negativan odgovor na zahtjev za pružanje usluge pristupa internetu putem nepokretnog pristupa od najmanje dva operatora, od kojih je jedan operator univerzalne usluge Hrvatski telekom d.d.,

2. negativan odgovor na zahtjev za pružanje usluge pristupa internetu putem kablenskog pristupa od najmanje jednog operatora koji djeluje na području na kojem je poslovni prostor u kojem podnositelj obavlja djelatnost ili dio djelatnosti,
3. izvršće što sadrži dan i točno vrijeme neuspjelog spajanja na internet putem podatkovnog uređaja za mobilni pristup svakog od operatora koji nude uslugu mobilnog pristupa, a to su Hrvatski telekom d.d., Vipnet d.o.o. i Tele2 d.o.o., kojeg je podnositelj uzeo na besplatno dvodnevno testiranje.

Dokaze o nabrojanom mora se priložiti uz zahtjev HAKOM-u za izdavanje potvrde o nemogućnosti uspostavljanja internet veze za razmjenu podataka.

Podnošenje zahtjeva za izdavanje potvrde i izdavanje potvrde HAKOM-a ne podliježu obvezi plaćanja troškova. Ako rezultati mjerenja pokazuju da je zahtjev za izdavanjem potvrde bio neosnovan, podnositelj zahtjeva je dužan platiti troškove provođenja mjerenja u iznosu od 700,00 kuna.

11. Gotovinska plaćanja između obveznika fiskalizacije

Obveznik fiskalizacije može drugom obvezniku fiskalizacije plaćati gotovim novcem, i to:

- za nabavu proizvoda i usluga do 5.000,00 kuna po jednom računu,
- za potrebe opskrbe ovlaštenih mjenjača gotovim novcem,
- za namjene na temelju posebne odluke ministra financija.

i Gotov novac jesu novčanice kune i kovani novac kune i lipe. Plaćanje gotovim novcem jest izravna predaja gotovog novca između sudionika u plaćanju, uplata gotovog novca na račun i isplata gotovog novca s računa.

Obveznik fiskalizacije dužan je istog dana, a najkasnije idućeg radnog dana, gotov novac iznad visine blagajničkog maksimuma (vidi poglavlje 13) što ga je primio tijekom dana po bilo kojoj osnovi uplatiti na svoj bankovni račun.

Obveznik fiskalizacije koji na bankovnim računima ima evidentirane neizvršene obveze plaćanja, a redoslijed plaćanja je propisan posebnim propisima, ne može plaćati gotovim novcem. Takav obveznik dužan je odmah primljeni gotov novac uplatiti na svoj bankovni račun za redovno poslovanje, a najkasnije idući radni dan.

12. Gotovinska plaćanja obveznika fiskalizacije građanima

Obveznik fiskalizacije može građanima plaćati gotovim novcem, osim za namjene koje se prema odredbama Pravilnika o porezu na dohodak uplaćuju na bankovni račun. Obveznik fiskalizacije dužan je svaku isplatu gotovog novca građanima evidentirati u skladu s posebnim propisima prema kojima vodi poslovne knjige.

Obveznik fiskalizacije koji na računima u banci ima evidentirane neizvršene obveze plaćanja ne može plaćati gotovim novcem. Takav obveznik je dužan primljeni gotov

novac odmah uplatiti na svoj bankovni račun za redovno poslovanje, a najkasnije idući radni dan.

13. Blagajnički maksimum

? Tko može na kraju radnog dana zadržati gotov novac u blagajni do visine blagajničkog maksimuma?

Svi obveznici fiskalizacije, osim onih koji na računima u banci imaju evidentirane neizvršene obveze plaćanja.

? Kakvo je mjerilo za određivanje blagajničkog maksimuma obveznika fiskalizacije?

Veličina obveznika fiskalizacije prema odredbama Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva, i to:

1. Mikro subjekti malog gospodarstva su fizičke i pravne osobe koje:
 - prosječno godišnje imaju zaposleno manje od 10 radnika,
 - prema financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti do 2.000.000,00 eura, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 2.000.000,00 eura.
2. Mali subjekti malog gospodarstva su fizičke i pravne osobe koje:
 - prosječno godišnje imaju zaposleno manje od 50 radnika,
 - prema financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti do 10.000.000,00 eura, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 10.000.000,00 eura.
3. Srednji subjekti malog gospodarstva su fizičke i pravne osobe koje:
 - prosječno godišnje imaju zaposleno više od 50 a manje od 250 radnika,
 - prema financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti veći od 10.000.000,00 eura, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti većoj od 10.000.000,00 eura.
4. Obveznici fiskalizacije koji prelaze mjerila što određuju malo gospodarstvo prema Zakonu o poticanju razvoja malog gospodarstva.

? Kako se određuje blagajnički maksimum za obveznike fiskalizacije?

Kao za cjelinu, tako da obveznik fiskalizacije može sam odrediti blagajnički maksimum za svoje organizacijske dijelove.

? Tko i kako određuje visinu blagajničkog maksimuma?

Visinu blagajničkog maksimuma određuje obveznik fiskalizacije internim aktom, a najviše do:

- mikro subjekti i fizičke osobe – 10.000,00 kn
- mali subjekti – 30.000,00 kn
- srednji subjekti – 50.000,00 kn

Blagajnički maksimum određuje se za obveznike fiskalizacije kao cjelinu, a u okviru toga iznosa obveznik fiskalizacije može svojim organizacijskim dijelovima odrediti blagajnički maksimum.

Obveznici fiskalizacije koji prelaze mjerila što određuju malo gospodarstvo prema Zakonu o poticanju razvoja malog gospodarstva mogu odrediti blagajnički maksimum do 100.000,00 kn. Ti obveznici mogu propisati blagajnički maksimum po pojedinom poslovnom prostoru najviše do 15.000,00 kn. Ako je internim aktom, u svrhu propisivanja blagajničkog maksimuma, određeno da je poslovni prostor naplatni uređaj tada se visina blagajničkog maksimuma po naplatnom uređaju može odrediti do 15.000,00 kn. Obveznik fiskalizacije koji obavlja mjenjačke poslove može utvrditi blagajnički maksimum do 100.000,00 kn po mjenjačkom mjestu.

14. Obveza kupca

Kupac, te svaki primatelj računa, dužan je zadržati izdani račun nakon izlaska iz poslovnog prostora. Kupac je dužan na zahtjev ovlaštenog službenika Porezne uprave pokazati izdani račun.

15. Provjera računa - prijava računa Poreznoj upravi

Kupci, kao i svi primatelji računa, mogu u roku 30 dana od dana izdavanja računa provjeriti je li njihov račun prijavljen Poreznoj upravi.

Provjera se obavlja slanjem SMS poruke koja sadrži JIR ili zaštitni kod izdavatelja na broj **61547** (cijena SMS poruke je 0,85 kn – PDV je uračunat u cijenu¹), ili upitom na web servis dostupan na internet stranici Porezne uprave na adresi

<http://provjeri-racun.hr/>.

Napomena: provjera računa moguća je samo za račune koji imaju JIR ili zaštitni kod, te se na ovaj način ne provjeravaju računi iz knjige uvezanih računa koja se prije upotrebe ovjerava pečatom i potpisom u Poreznoj upravi.

Ručno izdane račune kupci, odnosno primatelji računa, mogu radi provjere dostaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave predajom službeniku, ili dostavom u za to predviđene sandučiće u ispostavama Porezne uprave.

¹ Operator usluga s posebnom tarifom je Fun Agent d.o.o., Radnička 39, Zagreb, OIB: 19096903397, tel: 01/2357000

16. Prekršajne odredbe prema Zakonu o fiskalizaciji u prometu gotovinom

Vrsta prekršaja	Prekršitelj	Visina kazne (u kunama)
- ispostavljanje računa koji ne sadrže sve propisane podatke - nedostavljanje podataka o poslovnim prostorima - dostavljanje podataka o poslovnim prostorima bez svih propisanih podataka - nedostavljanje potvrde HAKOM-a o nemogućnosti uspostave veze za razmjenu podataka - plaćanje gotovim novcem suprotno propisanim odredbama - nepoložanje primljene gotovine na račun u banci (osim propisanog blagajničkog maksimuma)	obveznik fiskalizacije	10.000,00 – 500.000,00
	odgovorna osoba u pravnoj osobi obveznika fiskalizacije	1.000,00 – 50.000,00
- nepovezivanje oznake operatera (ime i prezime i OIB operatera na naplatnom uređaju) i nedostavljanje OIB-a operatera Poreznoj upravi za potrebe dostave elemenata računa - neizdavanje brojeva računa neprekinutim numeričkim redoslijedom uz podatak o jedinstvenom broju elektroničkog naplatnog uređaja - nenabavljanje digitalnog certifikata od FINA-e radi provedbe fiskalizacije u prometu u gotovini - neuspostavljanje elektroničke veze u roku 2 dana, računajući od dana u kojem je došlo do prekida veze, te nedostavljanje svih izdanih računa - nestavljanje u rad naplatnog uređaja u roku 2 dana, računajući od dana u kojem je došlo do potpunog prestanka rada naplatnog uređaja, te nedostavljanje izdanih računa - neupisivanje ili pravovremeno neupisivanje jedinstvenog identifikatora računa na kopijama ispostavljenih računa u slučaju prekida elektroničke veze - nepostupanje sukladno odredbama o izdavanju računa kod storniranja računa - neisticanje u poslovnom prostoru na svakom naplatnom uređaju ili drugom vidnom mjestu obavijesti o obvezi izdavanja računa i obvezi kupca o preuzimanju i čuvanju izdanog računa - nečuvanje izdanog računa nakon izlaska iz poslovnog prostora, ili odbijanje njegovog pokazivanja na zahtjev službene osobe	obveznik fiskalizacije	5.000,00 – 500.000,00
	odgovorna osoba u pravnoj osobi obveznika fiskalizacije	1.000,00 – 40.000,00
	kupac i svaki primatelj računa	200,00 – 2.000,00

17. Propisi

- Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“ broj 133/12),
- Opći porezni zakon („Narodne novine“ broj 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13),
- Zakon o porezu na dohodak („Narodne novine“ 177/04, 73/08, 80/10, 114/10, 22/12, 144/12, 125/13, 148/13),
- Zakon o porezu na dobit („Narodne novine“ broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14),

- 📖 Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 73/13, 99/13 – Rješenje USRH, 148/13, 153/13–Rješenje USRH, 143/14),
- 📖 Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva („Narodne novine“ broj 29/2, 63/07, 53/12, 56/13),
- 📖 Odluka o oslobođenju od obveze fiskalizacije u prometu gotovinom veterinarske djelatnosti, provođenje mjera kontrole bolesti životinja od zaraznih i nametničkih bolesti, koje se provode izvan veterinarske ambulante i dokumentiranju posebnim evidencijama („Narodne novine“ broj 72/13),
- 📖 Odluka o oslobođenju od obveze fiskalizacije u prometu gotovinom pri prodaji robe u zrakoplovima na letovima Croatia Airlinesa d.d. („Narodne novine“ broj 72/13),
- 📖 Odluka o načinu na koji rezidenti podižu i polažu stranu gotovinu i čekove na račun otvoren u banci („Narodne novine“ broj 48/10),
- 📖 Pravilnik o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“ broj 146/12),
- 📖 Pravilnik o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 79/13, 160/13, 157/14),
- 📖 Pravilnik o porezu na dobit („Narodne novine“ broj 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14),
- 📖 Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14, 157/14),
- 📖 Pravilnik o obliku, sadržaju, roku i načinu dostave poslovnih knjiga, evidencija i izvješća koji se čuvaju u elektroničkom obliku („Narodne novine“ broj 59/09),
- 📖 Naredba o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju u 2015. godini („Narodne novine“ broj 3/15).

18. Privitci

18.1 Podjela poduzetnika prema odredbama Zakona o računovodstvu

Prema odredbama Zakona o računovodstvu poduzetnici se razvrstavaju na male, srednje i velike, ovisno o pokazateljima utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji, a prema sljedećim uvjetima:

- iznos ukupne aktive,
 - iznos prihoda,
 - prosječan broj radnika tijekom poslovne godine.
1. Mali poduzetnici su oni koji ne prelaze dva od sljedećih uvjeta:
 - ukupna aktiva 32.500.000,00 kuna,
 - prihod 65.000.000,00 kuna,
 - prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 50
 2. Srednji poduzetnici su oni koji prelaze dva od prethodno nabrojanih uvjeta, ali ne prelaze dva od sljedećih uvjeta:

- ukupna aktiva 130.000.000,00 kuna,
 - prihod 260.000.000,00 kuna,
 - prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 250.
3. Veliki poduzetnici su oni koji prelaze dva uvjeta iz točke 2.
Veliki poduzetnici u smislu Zakona o računovodstvu su i banke, štedne banke, stambene štedionice, institucije za elektronički novac, društva za osiguranje, leasing društva, društva za upravljanje investicijskim fondovima i zasebna imovina bez pravne osobnosti kojom oni upravljaju, društva za upravljanje investicijskim fondovima i imovina investicijskih fondova s pravnom osobnosti, društva za upravljanje obveznim odnosno dobrovoljnim mirovinskim fondovima i zasebna imovina kojom oni upravljaju te mirovinska osiguravajuća društva.

18.2 Primjeri internih akata

1. Primjer internog akta – obveznik fiskalizacije ima samo jedan poslovni prostor:

Na osnovi članka 11. stavka 2. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, broj 133/12), Nada Horvat iz Zagreba, Držićeve 10, OIB: 34765218309, donosi

ODLUKA

o pravilima slijednosti numeričkih brojeva računa, o poslovnom prostoru, oznaci poslovnog prostora i operatera na naplatnom uređaju

I.

Ovom Odlukom uređuje se slijednost numeričkih brojeva računa, opis poslovnog prostora s pripadajućim adresom i oznakom, te opis operatera na naplatnom uređaju i radno vrijeme.

II.

Numerički broj računa u poslovnom prostoru počinje s početkom kalendarske godine, na dan 1. siječnja, od rednog broja 1 do broja „n” na dan 31. prosinca tekuće godine, poštujući pravilo slijednosti računa.

Iznimno u 2013. godini numerički broj računa u poslovnom prostoru počinje na dan 1. travnja 2013. godine od rednog broja 1 do broja „n” na dan 31. prosinca 2013. godine, poštujući pravilo slijednosti računa.

III.

Oznaka i adresa poslovnog prostora i radno vrijeme prikazani su u nastavku:

Oznaka poslovnog prostora	Adresa poslovnog prostora	Radno vrijeme
PP1	Bolnička cesta 94, Zagreb	ponedjeljak-subota 8.00 –19.00 sati

IV.

Oznaka poslovnog prostora, oznaka naplatnog uređaja i oznaka operatera po naplatnom uređaju:

Oznaka poslovnog prostora	Oznaka naplatnog uređaja	Oznaka operatera na naplatnom uređaju
PP1	1	OIB: 34765218309 – oznaka na računu – 1 OIB: 69834965278 – oznaka na računu – 2 OIB: 54934965234 – oznaka na računu – 3

V.

U poslovnom prostoru se koristi jedan naplatni uređaj, a računi će imati ovakav slijed:

1- PP1-1
2- PP1-1
3- PP1-1
4- PP1-1

VI.

Ova Odluka stupa na snagu 1. travnja 2013. godine i primjenjuje se od 1. travnja 2013. godine.

Potpis i pečat ovlaštene osobe

2. Primjer internog akta po poslovnim prostorima:

Temeljem članka 11. stavka 2. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, broj 133/12), Pero Perić iz Zagreba, Vlačka 7, OIB: 34765218309, donosi

ODLUKU

o pravilima slijednosti numeričkih brojeva računa, o poslovnim prostorima, oznakama poslovnih prostora i operatera na naplatnim uređajima

I.

Ovom Odlukom uređuje se popis poslovnih prostora s pripadajućim adresama i oznakama poslovnih prostora i operatera na naplatnim uređajima, radno vrijeme te pravilo slijednosti numeričkih brojeva računa.

II.

Numerički broj računa po svakom poslovnom prostoru počinje početkom kalendarske godine, na dan 1. siječnja, od rednog broja 1 do broja „n” na dan 31. prosinca tekuće godine poštujući pravilo slijednosti računa.

Iznimno u 2013. godini numerički brojevi računa u poslovnim prostorima počinju na dan 1. travnja 2013. godine od rednog broja 1 do broja „n” na dan 31. prosinca 2013. godine, poštujući pravilo slijednosti računa.

III.

Popis svih poslovnih prostora s oznakama, pripadajućim adresama i radno vrijeme daje se u tablici u nastavku:

Oznaka poslovnog prostora	Adresa poslovnog prostora	Radno vrijeme
POSL1	Draškovićeve 2, 10000 Zagreb	ponedjeljak-subota 8.00 – 20.00 sati
POSL2	Kunićeve 3A, 21000 Split	ponedjeljak-subota 8.00 – 20.00 sati
POSL3	Djelatnost trgovine putem pokretne prodaje	ponedjeljak-nedjelja 8.00 – 24.00 sati

IV.

U poslovnim prostorima u Zagrebu i Splitu su po tri naplatna uređaja, dok djelatnost trgovine putem pokretne prodaje obavljam putem jednog naplatnog uređaja. Oznake naplatnih uređaja i oznake operatera po svakom naplatnom uređaju daju se u tablici u nastavku:

Oznaka poslovnog prostora	Oznaka naplatnog uređaja	Oznaka operatera na naplatnom uređaju
POSL1	1	OIB: 57834965234 ili – oznaka na računu – A
	2	OIB: 69834965278 ili – oznaka na računu – B
	3	OIB: 54934965234 ili – oznaka na računu – C
POSL2	1	OIB: 97834965234 ili – oznaka na računu – D
	2	OIB: 47689235468 ili – oznaka na računu – E
	3	OIB: 23653897264 ili – oznaka na računu – F
POSL3	1	OIB: 34765218309 ili – oznaka na računu – G

V.

Za sve poslovne prostore koristi se centralizirani pristup jednog naplatnog uređaja te će slijed računa biti kako slijedi:

POSL1	POSL2	POSL3
1-POSL1-1	1-POSL2-1	1-POSL3-1
2-POSL1-1	2-POSL2-1	2-POSL3-1
3-POSL1-1	3-POSL2-1	3-POSL3-1
itd.	itd.	itd.

VI.

Ova Odluka stupa na snagu 1. travnja 2013. godine i primjenjuje se od 1. travnja 2013. godine.

Potpis i pečat ovlaštene osobe

3. Primjer internog akta po naplatnim uređajima:

Temeljem članka 11. stavka 2. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, broj 133/12), ŠIJALPA d.o.o. iz Zagreba, Vlačka 7, OIB: 34765218309, donosi

ODLUKU

o pravilima slijednosti numeričkih brojeva računa, o poslovnim prostorima, oznakama naplatnih uređaja i označavanju operatera na naplatnim uređajima

I.

Ovom Odlukom uređuje se popis poslovnih prostora s pripadajućim adresama i oznakama, oznakama naplatnih uređaja, oznakama operatera na naplatnim uređajima, radno vrijeme, te pravilo slijednosti numeričkih brojeva računa.

II.

Numerički broj računa po svakom naplatnom uređaju u poslovnom prostoru počinje s početkom kalendarske godine, na dan 1. siječnja, od rednog broja 1 do broja „n” na dan 31. prosinca tekuće godine poštujući pravilo slijednosti računa.

Iznimno u 2013. godini numerički brojevi računa u poslovnim prostorima počinju na dan 1. travnja 2013. godine, od rednog broja 1 do broja „n” na dan 31. prosinca 2013. godine, poštujući pravilo slijednosti računa.

III.

Popis poslovnih prostora s njihovim oznakama, pripadajućim adresama i radno vrijeme:

Oznaka poslovnog prostora	Adresa poslovnog prostora	Radno vrijeme
POSL1	Draškovićeve 2, 10000 Zagreb	ponedjeljak-subota 8.00-20.00 sati
POSL2	Kunićeve 3A, 21000 Split	ponedjeljak-subota 8.00-20.00 sati
POSL3	djelatnost trgovine putem pokretne prodaje	ponedjeljak-nedjelja 8.00-24.00 sati

IV.

S obzirom da je na računu obvezno navesti oznaku operatera na naplatnim uređajima u tablici su oznake poslovnog prostora, oznake naplatnih uređaja i oznake operatera po svakom naplatnom uređaju, i to kako slijedi:

Oznaka poslovnog prostora	Oznaka naplatnog uređaja	Oznaka operatera na naplatnom uređaju
POSL1	1	OIB: 57834965234 ili – oznaka na računu – A
	2	OIB: 69834965278 ili – oznaka na računu – B
	3	OIB: 54934965234 ili – oznaka na računu – C
POSL2	1	OIB: 57834965234 ili – oznaka na računu – A
	2	OIB: 47689235468 ili – oznaka na računu – B
	3	OIB: 23653897264 ili – oznaka na računu – C
POSL3	1	OIB: 34765218309 ili – oznaka na računu – A

V.

Računi će se izdavati na način da svaki naplatni uređaj unutar svog poslovnog prostora ima svoj broj, stoga će slijed računa biti kako slijedi:

POSL1			POSL2			POSL3
Blagajna 1	Blagajna 2	Blagajna 3	Blagajna 1	Blagajna 2	Blagajna 3	Blagajna 1
1 / POSL1 / 1	1 / POSL1 / 2	1 / POSL1 / 3	1 / POSL2 / 1	1 / POSL2 / 2	1 / POSL2 / 3	1 / POSL3 / 1
2 / POSL1 / 1	2 / POSL1 / 2	2 / POSL1 / 3	2 / POSL2 / 1	2 / POSL2 / 2	2 / POSL2 / 3	2 / POSL3 / 1
3 / POSL1 / 1	3 / POSL1 / 2	3 / POSL1 / 3	3 / POSL2 / 1	3 / POSL2 / 2	3 / POSL2 / 3	3 / POSL3 / 1
itd.	itd.	itd.	itd.	itd.	itd.	itd.

VI.

Ova Odluka stupa na snagu 1. travnja 2013. godine i primjenjuje se od 1. travnja 2013. godine.

Potpis i pečat ovlaštene osobe

18.3 Uzorak računa iz uvezene knjige računa obveznika fiskalizacije koji nije u sustavu PDV-a

RAČUN BROJ:				
JIR:				
Nadnevak i vrijeme izdavanja računa (sat i minuta):				
PRODAVATELJ (ISPORUČITELJ)				
Naziv - ime i prezime				
OIB		Telefon:		
Adresa: mjesto, ulica i kbr.				
NAZIV DOBRA - USLUGE	Količina	Jed. mjere	Cijena	Zbrojni iznos naknade
			UKUPNO	

Oznaka načina plaćanja

Narodne novine d.d., Zagreb – (1)
Oznaka za narudžbu: **UT-IX-410**

090619

OIB operatera:

Serijski broj knjige:

0031527

18.5 Obavijest o obvezi izdavanja računa, te obvezi kupca da preuzme i zadrži izdani račun

POZOR!

Prema *Zakonu o fiskalizaciji*
u prometu gotovinom
prodavatelj je obavezan
ispostaviti račun...

... a kupac je obavezan
uzeti račun i imati ga pri
izlasku iz radnje.

*Neizdavanje i neuzimanje
računa kažnjivo je po Zakonu.*

**Bez računa
se ne računa**

MINISTARSTVO FINACIJA
POREZNA UPRAVA

